

ਵਿਸ਼ਾ-ਪੰਜਾਬੀ

ਜਮਾਤ-ਅੱਠਵੀਂ ਟਰਮ-2

ਕੁੱਲ ਅੰਕ-50

ਸੁੰਦਰ ਲਿਖਾਈ ਅੰਕ-02

1. ਪੈਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣਕੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ:- $5*1=5$

ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਧਿਆਨ ਚੰਦ ਦੀ ਖੇਡ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਹਨ। ਇਹ ਜਾਣਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਸੈਂਟਰ-ਫਾਰਵਰਡ ਖੇਡਦੇ ਹੋਇਆ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇਜ਼ ਤਰਾਰ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਵਰਗੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਧੰਨ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਪਿੱਲੈ ਆਦਿ ਖਿਡਾਰੀ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਉਸ ਦੀ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਜੋਸ਼ ਨਾਲੋਂ ਹੋਸ਼ ਵਧੇਰੇ ਸੀ ਅਤੇ ਧੀਮਾਪਣ ਸੀ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਗੇਂਦ ਨਾਲ ਚਿਮਟਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਨਕਾਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਟੀਮ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸਮਝਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ “ਪਾਸ ਦੇਣਾ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਝਕਾਨੀ ਹੈ”। 1963-1964 ਵਿੱਚ ਉਹ ਐਨ. ਆਈ.ਐੱਸ. ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਹਾਕੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੋਚ ਸੀ। ਸਾਂਵਲਾ ਰੰਗ, ਦਰਮਿਆਨਾ ਕੱਦ, ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਚੀਰ ਪਿੱਛੇ ਨੂੰ ਵਾਹੇ ਹੋਏ, ਚਿੱਟੀ ਟੀ-ਸ਼ਰਟ ਅਤੇ ਕਾਲੀ ਨਿੱਕਰ ਪਾਈ ਉਹ ਗਰਾਊਂਡ ਦੇ ਬਾਹਰ ਬੈਠਾ ਗੂੜੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਵਿੱਚ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਾ, ਤਾੜਦਾ, ਝਾੜਦਾ ਅਤੇ ਵਰਜਦਾ। ਖਿਡਾਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਦਾਦਾ ਆਖਦੇ ਜਿਸਦਾ ਬੰਗਲਾ ਵਿੱਚ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ- ਵੱਡਾ ਭਰਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1. ਧਿਆਨ ਚੰਦ ਕਿਹੜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਖੇਡਦਾ ਸੀ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-2. ਕਿਹੜਾ ਖਿਡਾਰੀ ਤੇਜ਼ ਤਰਾਰ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਵਰਗੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-3. ਧਿਆਨ ਚੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਝਕਾਨੀ ਕੀ ਸੀ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-4. ਧਿਆਨ ਚੰਦ ਦਾ ਕੱਦ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸੀ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-5. ਧਿਆਨ ਚੰਦ ਕਿਹੜੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਸੀ?

2. ਪੈਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣਕੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ:- $5*1=5$

ਭਾਰਤ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਾਸਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਸੋਚ ਦਾ ਹੋਣਾ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਲੰਧਰ-ਕਪੂਰਥਲਾ ਸੜਕ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 72 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ “ਪ੍ਰਸ਼ਪਾ ਗੁਜਰਾਲ ਸਾਇੰਸ-ਸਿਟ” ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਇੰਸ-ਸਿਟੀ ਦਾ ਨੀਂਹ-ਪੱਥਰ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ

ਇੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੁਜਰਾਲ ਵੱਲੋਂ 17 ਅਕਤੂਬਰ ,1997 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦਾ ਮੰਤਵ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਹੈ। 19 ਮਾਰਚ , 2005 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਇੰਸ ਸਿਟੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਇੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੁਜਰਾਲ ਜੀ ਦੀ ਮਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੁਸ਼ਪਾ ਗੁਜਰਾਲ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

1. ਪੁਸ਼ਪਾ ਗੁਜਰਾਲ ਸਾਇੰਸ- ਸਿਟੀ ਕਿੱਥੇ ਬਣਿਆ ਹੈ?
2. ਪੁਸ਼ਪਾ ਗੁਜਰਾਲ ਸਾਇੰਸ-ਸਿਟੀ ਕਿੰਨੇ ਏਕੜ ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ ਹੈ?
3. ਸਾਇੰਸ-ਸਿਟੀ ਦਾ ਨੀਂਹ-ਪੱਥਰ ਕਦੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ?
4. ਸਾਇੰਸ-ਸਿਟੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਦੋਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ?
5. ਪੁਸ਼ਪਾ ਗੁਜਰਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਇੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੁਜਰਾਲ ਦੀ ਕੀ ਲਗਦੀ ਸੀ?

3. ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਦੇ ਭਾਵ-ਅਰਥ ਲਿਖੋ। ਕੋਈ ਇੱਕ ਕਰੋ। 2

ਟੋਟੇ ਜਿਗਰ ਦੇ ਸੁਮਣੇ ਕਰਨ ਟੋਟੇ ,

ਮਾਂਵਾਂ ਡੱਕਰੇ ਝੋਲੀ ਪਵਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ।

ਉੱਚਾ ਸੁੱਟ ਕੇ ਬੋਚਦੇ ਨੇਜ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ,

ਭੋਰਾ ਫੇਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਘਬਰਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ।

ਜਾਂ

ਬੀਤ ਗਿਆ , ਦਿਨ ਬੀਤ ਗਿਆ ,

ਜਿਉਂ ਕੱਤਿਆ , ਤੁੰਬਿਆ , ਹੰਢ ਗਿਆ ,

ਇੱਕ ਰੂੰ ਦਾ ਗੋਹੜਾ।

ਜਿੱਥੇ ਸੁਪਨੇ ਕਦੇ ਬਣਾਏ ਸੀ ,

ਅੱਜ ਆਪੂੰ ਸੁਪਨਾ ਬਣ ਗਿਆ ,

ਅੰਮੜੀ ਦਾ ਵਿਹੜਾ।

4. ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ/ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ:- $3*2=06$

ਕਹਾਣੀ , ਜਲ-ਥਲ , ਸਿਰਜਣਾ , ਅੱਚਵੀਂ ਲੱਗਣੀ , ਸਦਕੇ ਜਾਣਾ , ਪੈਰਾਂ ਹੇਠਾਂ ਅੱਗ ਮਚਾ ਦੇਣੀ।

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ- $5*2=10$

(ੳ) ਸਾਡਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗੀਤ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹੈ?

(ਅ) ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

(ੲ) ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਤੀਹ ਪੈਂਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਭੂਆ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਯਾਦ ਸਨ?

(ਸ) ਲੇਖਕ ਨੇ ਰੱਬ ਦੀ ਪੌੜੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ?

(ਹ) ਮੱਝ ਦਾ ਕੱਟਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸੀ?

(ਕ) ਲਤਾ ਕਿੱਥੇ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂ?

(ਖ) ਵਿੱਦਿਆ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸੋਚਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂ?

(ਗ) ਮਠ੍ਹਾ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਲੇਖ ਲਿਖੋ? $5*1=5$

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ , ਲੋਹੜੀ , ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭ-ਹਾਨੀਆਂ , ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠਾ ਮੈਚ , ਦਾਜ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ

7. ਪੱਤਰ/ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ - ਕੋਈ ਇੱਕ ਕਰੋ।

ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕਾ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ -ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਮੁਹੱਲੇ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਤੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

8. ਕੋਈ ਪੰਜ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਕਰੋ: 2.5

ਕਪੁੱਤਰ , ਉੱਪਰ , ਪੁੱਪ , ਘਾਟਾ , ਅਸਲੀ , ਫਿੱਕਾ , ਬੁਰਾ , ਸਵਰਗ

9. ਕੋਈ ਪੰਜ ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ:- 2.5

ਕੈਹਣਾ , ਸੇਹਤ , ਮਾਯਾ , ਕਹਾਨੀ , ਬਿਆਹ , ਯਾਤਾ , ਸ਼ਕਤਿ , ਚਕ੍ਰ

10. ਡੱਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ। 5

ਸ	ਕ	ਰੋ	ਅੱ	ਠ	ਵੀਂ	ਕ	ਡਾ	ਗ	ਰ	ਮੀ
ਫੁੱ	ਲ	ਟੀ	ਘੋ	ਟ	ਣਾ	ਹ	ਮ	ਫ	ਡ	ਚ
ਘੁ	ਤਿ	ਤ	ਲੀ	ਣ	ਕ	ਲ	ਮ	ਚ	ਛ	ਜ
ਮਿ	ਜੁ	ਸੁ	ਗ	ਰ	ਦ	ਪ	ਦੀ	ਪ	ਤੰ	ਗ
ਆ	ਸ	ਰ	ਕ	ਸ	ਗ	ਕ	ਲ	ਮ	ਪ	ਫ
ਰ	ਡ	ਰ	ਚੱ	ਕ	ਰ	ਕ	ਖ	ਹ	ਮ	ਰੋ
ੜਾ	ਲ	ਯਾ	ਚੀ	ਵ	ਭ	ਹਾ	ਵ	ਸ	ਘਾ	ਹ
ਆ	ਲੂ	ਖਾ	ਣਾ	ਧ	ਸੱ	ਪ	ਬ	ਘਿ	ਆ	ੜ
ਮੌ	ਸ	ਮ	ਚੰ	ਗਾ	ਛ	ਵ	ਰੱ	ਸੀ	ਪ	ਰ
ਧ	ਰ	ਤੀ	ਪੰ	ਜਾ	ਬ	ਘ	ਖੂ	ਹ	ਤ	ਰ